

Međunarodni simpozij
International symposium

**Znanost, religija, umjetna inteligencija – etički aspekt –
sinergizam a ne skepticizam**

***Science, religion, artificial intelligence – ethical aspect -
synergism but not skepticism***

24. i 25. travanj 2025. - Zagreb, Hrvatska
24 and 25 April 2025 - Zagreb, Croatia

Islamski centar Zagreb / Islamic Center Zagreb
Adresa/address: Prilaz Safvet-Bega Bašagića 1, Zagreb, Croatia

Organizatori / Organizers

Europska akademija
znanosti i umjetnosti
Predsjednik: Klaus Mainzer

*European Academy of
Sciences and Arts
President: Klaus Mainzer*

Mešihat Islamske
zajednice u Hrvatskoj
Muftija: Aziz Hasanović

*Meshihat of Islamic
Community in Croatia
Mufty: Aziz Hasanović*

Internacionalna akademija nauka i
umjetnosti u Bosni i Hercegovini
Predsjednik: Asim Kurjak

*International Academy of Science and Arts
in Bosnia and Herzegovina
President: Asim Kurjak*

Medžlis Islamske zajednice Zagreb
Predsjednik: Nermin Botonjić

*Majlis of Islamic Community in Zagreb
President: Nermin Botonjić*

Četvrtak 24. travnja 2025. / Thursday 24 April 2025

18:00 Otvorenje simpozija / Opening of the Symposium

Moderator: Nermin Botonjić

**Pozdravni govori i uvodna izlaganja
Welcome speeches and opening lectures**

	<p>Aziz Hasanović Muftija, Islamska zajednica u Hrvatskoj Mufti, Islamic community in Croatia</p>
	<p>Klaus Mainzer Predsjednik Europske akademije znanosti i umjetnosti (Salzburg, Austrija) President of European Academy of Sciences and Arts (Salzburg, Austria) SCIENCE, RELIGION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE – CHALLENGES FOR THE FUTURE Znanost, religija i umjetna inteligencija – izazovi za budućnost</p>
	<p>Asim Kurjak Predsjednik Internacionalne akademije nauka i umjetnosti u Bosni i Hercegovini President of International academy of science and art in Bosnia and Herzegovina 4D ULTRAZVUK I UMJETNA INTELIGENCIJA U NADZORU STANJA PLODA 4D Sonography and Artificial Intelligence in the assessment of fetal status</p>

	<p>Frank Chervenak Predsjednik etičkog udruženja SAD (New York) President of ethical society of USA (New York) ZEALOTISM – A THREAT TO PROFESSIONALISM TODAY Zelotizam — prijetnja profesionalizmu danas</p>
	<p>Velimir Srića Profesor emeritus Sveučilišta u Zagrebu, član Europske akademije znanosti i umjetnosti, bivši član Hrvatske vlade i predsjednik Skupštine grada Zagreba, programski direktor konzultantske tvrtke Delfin Professor emeritus of the University of Zagreb, member of the European Academy of Sciences and Arts, former member of the Croatian government and President of the Zagreb City Assembly, program director of the consulting company Delfin IZAZOVI SINERGIJE LJUDSKE I UMJETNE INTELIGENCIJE Challenges of synergy between human and artificial intelligence</p>
	<p>Hamid Havali Shahriari Generalni tajnik Svjetskog vijeća za približavanje mezheba (Iran) General Secretary of The World Forum for Proximity of Islamic Schools of Thought (Iran) ARTIFICIAL INTELLIGENCE, FRAMEWORK AND PRINCIPLES Umjetna inteligencija, okvir i načela</p>
	<p>Usama El-Azhari Minister of Endowments and Religious Affairs of Egypt Ministar vakufa i vjerskih pitanja Egipta</p>

Petak 25.4.2025. / Friday 25 April 2025

Sjednica 1 / Session 1 - 09:00 – 09:50 (50 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Mevludi Arslani

	<p>Aida Salihagić Kadić Redovita profesorica u trajnom zvanju, Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Zagreb, Hrvatska Full Professor with a permanent position, University of Zagreb, Faculty of Medicine, Zagreb, Croatia</p> <p>SUVREMENA PROCJENA KOGNITIVNE FUNKCIJE FETALNOG MOZGA Modern assessment of cognitive function of fetal brain</p>
	<p>Richard Pavlić Izvanredni profesor, Hrvatsko katoličko sveučilište Zagreb, Hrvatska Associate Profesor, Catholic University of Croatia – Zagreb, Croatia</p> <p>SCIENCE AND RELIGION - THE HUMAN BEING IN THE AGE OF TECHNOLOGY Znanost i religija – čovjek u doba tehnologije</p>
 	<ul style="list-style-type: none"> • Amir Muzur Redoviti profesor u trajnom izboru, Medicinski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska Full Professor in Permanent Appointment, Faculty of Medicine and Faculty of Health Studies, University of Rijeka, Croatia • Iva Rinčić Redovita profesorica, Medicinski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska Full Professor, Faculty of Medicine and Faculty of Health Studies, University of Rijeka, Croatia

	<p>BIOETIKA I ETIKA UMJETNE INTELIGENCIJE: SLIČAN POČETAK, SLIČAN KRAJ? U PRILOG UMJERENOM PESIMIZMU</p> <p>Bioethics and ethics of artificial intelligence: similar beginning, similar end? In favor of moderate pessimism</p>
--	--

PAUZA ZA KAVU / COFFEE BREAK (10 min)

Sjednica 2 / Session 2 - 10:00 – 11:00 (60 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Ajla Čustović

 	<ul style="list-style-type: none"> • Tonči Matulić Pročelnik Katedre moralne teologije, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska Head of the Department of Moral Theology, Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb, Croatia • Anamarija Jukić-Ivandić Doktorandica Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska Doctoral student at the Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb, Croatia <p>„KULTURA SUSRETA“ I ETIKA GRANICE U RAZVOJU UMJETNE INTELIGENCIJE IZ KATOLIČKE PERSPEKTIVE "Culture of encounter" and ethics of the border(boundary) in the development of artificial intelligence from a Catholic perspective</p>
	<p>Rifet Šahinović Profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu u Bihaću, Bosna i Hercegovina Professor at the Islamic Pedagogical Faculty in Bihać, Bosnia and Herzegovina</p> <p>PROMIJENJENA STRUKTURA ZNANJA – BUDUĆNOST RELIGIJE The changed structure of knowledge – the future of religion</p>

Kotel Dadon

Izv. prof. na Katedri za judaistiku, Filozofski fakultet u Zagrebu; Glavni Rabin Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj

Associate Professor at Chair of Judaic Studies, Faculty of Philosophy, University of Zagreb; Chief Rabbi of the Bet Israel Jewish Community of Croatia

ZNANOST, RELIGIJA, UMJETNA INTELIGENCIJA – ŽIDOVSKI POGLED

Science, religion, artificial intelligence – Jewish aspect

PAUZA ZA KAVU / COFFEE BREAK (10 min)

Sjednica 3 / Session 3 - 11:10 - 12:00 (50 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Miro Jakovljević

Asim Kurjak

Predsjednik Internacionalne akademije nauka i umjetnosti u Bosni i Hercegovini

President of International academy of science and art in Bosnia and Herzegovina

KONTROVERZE O POČETKU LJUDSKOG ŽIVOTA – ZNANOST I RELIGIJE SVE BLIŽE

Controversies on the beginning of human life - Science and religions closer and closer

Miro Jakovljević

Liječnik specijalist psihijatar; profesor emeritus, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

Specialist psychiatrist; professor emeritus, Faculty of Medicine, University of Zagreb, Croatia

PSIHIJARIJA, RELIGIJA I UMJETNA INTELIGENCIJA: SINERGIZAM U PROMOCIJI EMPATIJSKE CIVILIZACIJE I GLOBALNOG MENTALNOG ZDRAVLJA

Psychiatry, religion and artificial intelligence: Synergism in the promotion of empathic civilization and global mental health

	<p>Mijo Nikić Svećenik, isusovac, profesor na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu, Hrvatska Priest, Jesuit, professor at the Philosophical and Theological Institute of the Society of Jesus in Zagreb, Croatia MOĆ SUGESTIJE I SVEMOĆ VJERE The power of suggestion and the omnipotence of faith</p>
	<p>Asmir Salihović Imam džemata Podlugovi Imam of the Podlugovi Jamaat ULOGA UMJETNE INTELIGENCIJE U PROMICANJU RAZUMIJEVANJA RAZLIČITOSTI The role of Artificial Intelligence in promoting understanding of diversity</p>

Sjednica 4 / Session 4 - 12:00 – 13:00 (60 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Aziz Alili

	<p>Safvet Halilović Redovni profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, Bosna i Hercegovina Full professor at the Islamic Pedagogical Faculty of the University of Zenica, Bosnia and Herzegovina BIOETIČKA PITANJA U FETVAMA ŠEJHA AL-QARADAWIJA Bioethical issues in the fatwas of Shaykh Al-Qaradawi</p>
	<p>Nezir Halilović Vanredni profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Bihaću, Bosna i Hercegovina Associate Professor at the Islamic Pedagogical Faculty of the University of Zenica and the Islamic Pedagogical Faculty of the University of Bihać, Bosnia and Herzegovina METODA RAZVOJA SVIJEŠTI KORISNIKA UMJETNE INTELIGENCIJE (IA) O EFEKTIMA UPOTREBE I POSLJEDICAMA ZLOUPOTREBE</p>

	A method of developing the awareness of artificial intelligence (IA) users about the effects of use and the consequences of misuse
	<p>Aco Momčilović Vlasnik FutureHR; IPMA Global Head of AI SIG; predsjednik Global AI Ethics Institute; Stručnjak za ljudske resurse, psiholog FutureHR Owner; IPMA Global Head of AI SIG; President of Global AI Ethics Institute; Human Resources Expert, Psychologist</p> <p>UMJETNA INTELIGENCIJA I ISLAM U ADRIA REGIJI: PREGLED PERCEPCIJA, VJEROVANJA I STAVOVA PREMA AI TEHNOLOGIJI U VJERI AI and Islam in Adriatic region: An overview of perceptions, beliefs, and attitudes towards AI technology in faith</p>

Pauza za džumu namaz i ručak / Jumah salat and lunch break (13:00 – 14:40)

Sjednica 5 / Session 5 - 15:00 – 15:50 (50 min)
Predsjedavajući / Session Chair: Nermin Botonjić

	<p>Senad Hevešević Glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Osijek, Hrvatska Chief Imam of the Majlis of the Islamic Community of Osijek, Croatia</p> <p>DIGITALNI HABITUS UMJETNE INTELIGENCIJE KAO ETIČKI IZAZOV MUSLIMANSKOM RELIGIJSKOM AUTORITETU The digital habitus of artificial intelligence as an ethical challenge to Muslim religious authority</p>
	<p>Odilon Singbo Docent na Katedri za teologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Zagreb, Hrvatska Assistant Professor at the Chair of Theology, Catholic University of Croatia, Zagreb, Croatia</p> <p>IMA LI UMJETNA INTELIGENCIJA ŠTO REĆI KRŠĆANSKOJ TEOLOGIJI I OBRNUTO?</p>

	Does artificial intelligence have anything to say to Christian theology and vice versa?
	<p>Nermin Botonjić Tajnik Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj, Zagreb, Hrvatska Secretary of the Meshihat of the Islamic Community in Croatia, Zagreb, Croatia</p> <p>UMJETNA INTELIGENCIJA – POČETAK KRAJA ZNANJA? Artificial Intelligence - the beginning of the end of knowledge?</p>

PAUZA ZA KAVU / COFFEE BREAK (10 min)

Sjednica 6 / Session 6 - 16:00 – 16:50 (50 min)
Predsjedavajući / Session Chair: Senad Hevešević

	<p>Almir Badnjević Direktor Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH na mandatni period 2023-2028 Director of the Agency for Identification Documents, Records and Data Exchange of BiH for the mandate period 2023-2028</p> <p>SVE VIŠE UMJETNE, A SVE MANJE PRIRODNE INTELIGENCIJE More and more artificial and less and less natural intelligence</p>
	<p>Osman Sinanović Primarijus, ljekar, specijalista neuropsihijatar, profesor emeritus, Univerzitet u Tuzli, Univerzitet Sarajevo School of Science and Technology, Bosnia and Herzegovina Primarius, physician, specialist neuropsychiatrist, professor emeritus, University of Tuzla, University of Sarajevo School of Science and Technology, Bosnia and Herzegovina</p> <p>ZNANSTVENA VALORIZACIJA POVEZANOSTI ZDRAVLJA I RELIGIJE Scientific valorization of connection between health and religion</p>

Lejla Gurbeta Pokvić

Direktorica Verlab Instituta, Sarajevo, BiH; vanredni profesor na Međunarodnom Burch Univerzitet u Sarajevu; vanredni profesor na Univerzitetu Donja Gorica, Crna Gora
Director of the Verlab Institute, Sarajevo, BiH; associate professor at the International Burch University in Sarajevo; associate professor at the University of Donja Gorica, Montenegro

VJEŠTAČKA INTELIGENCIJA: PRAVILA IGRE ILI NEMA PRAVILA?

Artificial intelligence: rules of the game or no rules?

Ikindija namaz i pauza za kavu/ Asr salat and Coffee break (16:52)

Sjednica 7/ Session 7 - 17:15 (50 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Nejra Kadić Meškić

Joseph G. Schenker

Profesor i predstojnik (emeritus), Odjel za porodništvo i ginekologiju, Hebrejsko sveučilište - Medicinski centar Hadassah, Jeruzalem, Izrael

Professor and Chairman (Emeritus), Department Obstetrics and Gynecology, Hebrew University -Hadassah Medical Center, Jerusalem, Israel

JUDAISM ATTITUDE TO HUMAN REPRODUCTION

Židovski stav prema ljudskoj reprodukciji

Milan Stanojević

Specijalist pedijatar, subspecijalist neonatolog, Poliklinika GINEKO i Poliklinika SABOL, Zagreb, Croatia; Varšavski medicinski univerzitet, Klinika za neonatologiju i rijetke bolesti, Varšava, Poljska

Specialist pediatrician, subspecialist neonatologist, Polyclinic GINEKO and Polyclinic SABOL, Zagreb, Croatia; Medical University of Warsaw, Clinic for Neonatology and Rare Diseases, Warsaw, Poland

GRANICE PREŽIVLJAVANJA: MEDICINSKI I ETIČKI ASPEKTI

Limits of viability: medical and ethical aspects

18:00 – 18:15 Zatvaranje simpozija/ Closing of the Symposium

18:15 Večera u Islamskoj gimnaziji / Dinner in Islamic Gymnasium